

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 3.

Juli 1927

25de årgang.

Redigert av Det Norske Myrselskaps sekretær, torvingeniør J. G. Thaulow.

PROFESSOR MORITZ FLEISCHER

EN av myrdyrkningens mest kjente foregangsmenn, grunnleggeren og den første forsøksleder ved den preusiske forsøksstasjon for myrdyrkning i Bremen, virkelig geheimeroverregjeringsråd, professor *Moritz Fleischer* avgikk ved døden 19 mai i en alder av noget over 84 år.

Foruten myrdyrkning interesserte Fleischer sig også for tilvirkning og bruk av torvstrø, og skrev visstnok en av de første bøker herom.

Professor Fleischer var Det Norske Myrselskaps første æresmedlem.

BØKER

M. Ødelien: Beitene, deres betydning, kultivering og bruk.

Anmeldt av professor *Lende Njaa*.

BOKEN er på 89 sider og er utstyrt med mange gode og instruktive bilder.

Som forf. sier i forordet har hensikten vært å gi en populær, kortfattet oversikt over de viktigste forsøksresultater og erfaringer om kulturbeitenes betydning, istandssettelse, stell og bruk.

Efter min mening har forf. i det store og hele løst oppgaven på en utmerket måte. Kulturbeitene er av forholdsvis ny dato hos os, men interessen er stor og stigende. Vi begynner å få adskillige forsøk og erfaringer, men de er spredt i mange forskjellige publikasjoner og en stor del er ikke offentliggjort. Det er derfor meget kjærkommet og påkrevet å få en oversikt. Og til å gi denne oversikt har konsulent Ødelien sjeldne forutsetninger — både gjennom sine forsøk i forskjellige landsdeler og ved sine omfattende reiser både i inn- og utland.

Det er ingen lett oppgave å skrive en «beitebok» for vårt land, hvor klima, jordbunn og driftsforhold varierer så sterkt. Dertil kommer at våre forsøk og erfaringer ennå er nokså kortvarige på dette område — og hvad som gjør saken ennå vanskeligere: våre erfaringer er vunnet under så ulikeartede forhold, at de ofte ikke uten videre kan jevnføres.

Skjønt forfatteren stort sett har utnyttet det foreliggende materiale praktisk og skjønnsomt, skal dog bemerkes at efter min mening burde resultatene vært mer utnyttet fra de omfattende beiteundersøkelser i Rogaland under Kvadsheims ledelse. Videre at der under omtalen av overflatekultivering på myr kunde vært grunn til å nyttet Det Norske Myrselskaps resultater på dette område.

Som en særlig styrke ved boken vil jeg fremheve at forf. har lagt vekt på å få en naturlig tilpassning mellom *kultiveringsmåter* og *marktyper*. Boken er velsignet fri for anvisning på den eneste saliggjørende metode, noget man også hadde grunn til å vente av en mann som har reist, sett og lest så meget.

Men undersøkelsen av våre marktyper er kun i sin begynnelse. Her trenges fortsatt arbeide for å finne de hensiktsmessigste metoder for de ulike klimat, jordbunns- og driftsforhold. Det er ikke bare *lyngmarken* som er vanskelig, men bl. a. også de halvt sidlendte strekninger nord- og vestpå som overveiende er bevokset med simple gras- og halvgrasarter. Ikke minst trenges mer langvarige undersøkelser over *kalkens* virkning og bruksmåte på våre meget utbredte råhumusdannelser. Som forf. også nevner kan man neppe opgi kalkningen — selv om den de første år viser liten eller ingen virkning. Det er naturlig nok at kalken ikke viser nogen gunstig virkning på en plantebestand som nettop er tilpasset sur jord.

Jeg er fullstendig enig i forf.'s syn på *grøftningen*, når han uttaler at man hos oss ofte grøfter beitene for litet i forhold til den gjødsling og andre påkostninger som brukes.

Den kolossale utvikling som mosebunke og andre simple planter har fått i de senere år på en stor del av de østlandske kulturbeiter, står sikkert i forbindelse med for dårlig vannregulering. På den annen side mener jeg at det har vært *riktig at man har tatt grønningen lett-vint til å begynne med* — til man får oversikt over hvad som trenges, likesom grønningen blir billigere efterat røttene er råtnet eller blitt sprøere. Men nu bør man på de eldre kulturbeiter ofre denne side mer oppmerksomhet.

Forfatteren fremholder med rette at *kulturbeiter bør anlegges på tidligere udyrket jord*, hvis man har jord som er skikket hertil. Kun her ved vil beitedyrkningen gi det store plus i vår produksjon og tjene som forløper for den fullstendigere dyrkning. Efter Ødeliens overslag bør under østlandske forhold kulturbeitene utgjøre minst $\frac{1}{3}$ av gårdens dyrkede areal. Når erfaringene viser at velskjøttede beiter gir næsten så stor avkastning som dyrket jord — og vi videre husker på at beitedyrkning er en forholdsvis billig kultivering, så åpnes her en fremgangsvei av den aller største betydning både for den private og nasjonale økonomi.

Jeg vil på det beste anbefale at jordbrukere og landbruksfunksjonærer anskaffer og studerer Ødeliens beitebok. Den er en sikker veileder i en sak som ikke har minst betydning under de vanskelige forhold som vårt land nu er oppe i.

Fon Lende-Njaa.